

e-novičke

julij–avgust 2016

Dragi bralci, pred vami je letošnja poletna številka e-Novičk Andragoškega centra Slovenije. V njej pišemo o rezultatih mednarodne raziskave o pismenosti PIAAC, vabimo vas na prihajajoča usposabljanja in dogodke, ponujamo vam nekaj publikacij, ki jih lahko prebirate tudi v poletnih dneh, in še kaj. Želim vam prijetne avgustovske dni, Simona Kavčič, v. d. izvršne urednice e-Novičk.

VSEBINA

DOMAČE NOVICE	3
Konec junija smo se soočili z rezultati raziskave PIAAC v Sloveniji.....	3
InfO-mozaike – Izobrazbena struktura delovno aktivnega prebivalstva.....	4
Begunci pred vrati ali temeljne vrednote na preizkušnji	4
Vabilo na razširjeno usposabljanje za trajnostni razvoj in prehod v zeleno gospodarstvo v povezavi s podnebnimi spremembami	5
Vabilo na Usposabljanje za vrednotenje in priznavanje znanj Romov in Rominj	5
MEDNARODNA DEJAVNOST	5
Generalna skupščina EAEA 2016 in Letna konferenca EAEA »Innovation in European Adult Education«	5
Srečanje skupine za evropske kazalnike v izobraževanju	6
POMEMBNE PUBLIKACIJE	7
Končna različica UNESCO-vega <i>Priporočila o učenju in izobraževanju odraslih</i>	7
Julijska številka revije ELM.....	8
Izšla je publikacija OECD Employment Outlook 2016	8
Podjetniško izobraževanje v evropskih šolah: Eurydice poročilo	8
IZ DRUGIH VIROV	9
Dovolj za vse!.....	9
Izšla je nova številka ADEES.....	10
Podeljena je Grundtvig nagrada za leto 2016.....	10
Kako knjižnice podpirajo nacionalna prizadevanja za razvoj pismenosti – poročilo z delavnice.....	10
Umrla je Tilka Blaha	11
EPALE	12
Julijski tematski teden je bil posvečen učenju na delovnem mestu.....	12
Za nami je spletni seminar EPAL: Kako pripraviti in objaviti vsebine na EPAL?	12
Kaj nas čaka na EPAL?.....	12
KOTIČEK JE VAŠ	13

Zaključek programov Univerze za tretje življenjsko obdobje Kočevje.....	13
Zaključna konferenca projekta Zdravko	14
POSVETI, KONFERENCE	14
KNJIŽNICA ACS	17
Nova številka revije Andragoška spoznanja posvečena mentorstvu	17
Nova številka revije Sodobna pedagogika.....	17
Izšla je junijska številka revije ETF, Evropske fundacije za usposabljanje.	17
Nova številka revije International review of education.....	18
Novo v knjižnici	18
Bogastvo naših knjižnih polic	19

Seznam najpogosteje rabljenih kratic:

ACS: Andragoški center Slovenije

EAEA: Evropsko združenje za izobraževanje odraslih

EBSN: Evropska zveza za temeljne spretnosti (European Basic Skills Network)

EPALE: ePlatforma za izobraževanje odraslih v Evropi

MIZŠ: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport

OECD: Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (Organisation for Economic Co-operation and Development)

PIAAC: Program za mednarodno ocenjevanje kompetenc odraslih (Programme for the International Assessment of Adult Competences)

Konec junija smo se soočili z rezultati raziskave PIAAC v Sloveniji

Kako razvite so spretnosti in kompetence odraslih med 16. in 65. letom? To je s primerljivimi nalogami neposredno merila Raziskava o spretnostih odraslih [PIAAC](#), ki so jo v Sloveniji izvedli ACS, Statistični urad Slovenije in Univerza v Ljubljani. Ob objavi podatkov drugega kroga raziskave sta 28. junija v Parizu na sedežu OECD (Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj) in v Ljubljani na MIZŠ potekali novinarski konferenci.

Ministrica dr. Maja Makovec Brenčič je na konferenci izpostavila zadovoljstvo s sodelovanjem Slovenije v raziskavi. Povedala je, da nam PIAAC »pravzaprav sporoča, kako znamo znanje, pridobljeno v procesu izobraževanja, uporabiti na trgu. Zavedamo se, da je potrebno spretnosti nenehno nadgrajevati, saj gre razvoj vse hitreje.«

OECD je podal naslednje ključne poudarke za Slovenijo:

- Odrasli v Sloveniji v povprečju dosegajo nižje rezultate od povprečja v OECD na področju besedilnih in matematičnih spretnosti ter reševanja problemov v tehnološko bogatih okoljih.
- Približno eden od štirih odraslih v Sloveniji ima nižje besedilne in matematične spretnosti ter spretnosti reševanja problemov, kar je nekoliko slabše od povprečja v OECD.
- Razlike med doseženimi rezultati so pri odraslih v Sloveniji večje od povprečja v državah OECD.
- Pri odraslih v Sloveniji se kažejo znatne razlike pri uspešnosti glede na starost, izobrazbo in družbeno okolje.
- Dosežki odraslih na področju besedilnih spretnosti so se opazno izboljšali v zadnjih dveh desetletjih.
- Merjene spretnosti delavcev v Sloveniji se dobro ujemajo z delom, ki ga opravljajo. Tako kot v drugih državah OECD ima tudi v Sloveniji višja raven besedilnih in matematičnih spretnosti pozitiven vpliv na vključenost v delovno silo in višino plačila ter na številne neekonomske dejavnike, kot so npr. zaupanje drugim, politična učinkovitost, prostovoljno delo in lastna ocena zdravja.

Raziskava je Sloveniji odprla možnost primerjati se z 32 razvitejšimi državami, ki so pristopile k raziskavi, da dobijo vpogled v spretnosti delovne sile. Raziskava ni merila znanj, ampak spretnosti pri uporabi znanja.

Naša sodelavka, dr. Petra Javrh, vodja projekta v Sloveniji, pravi: »Eden od štirih odraslih ima spretnosti na nižjih ravneh. To pa je problem.«

Na ACS bomo poglobljeni interpretaciji rezultatov PIAAC Slovenija ter razmisleku o vzrokih in nadaljnjih ukrepih namenili še veliko pozornosti. V jesenskem času, natančneje 29. septembra, bo na jubilejnem, 20. andragoškem kolokviju (AK) priložnost za soočenje pogledov raziskovalcev, nosilcev politike in prakse ter drugih zainteresiranih. Opozarjamo vas na spremenjeni datum AK, ki je bil prvotno načrtovan 27. septembra, in vas vabimo, da informacije o AK spremljate [tukaj](#).

Uredništvo e-Novičk (e-novicke@acs.si)

InfO-mozaiik – Izobrazbena struktura delovno aktivnega prebivalstva

V spletni rubriki [InfO-mozaiika](#) smo objavili zanimiv prispevek o izobrazbeni strukturi delovno aktivnega prebivalstva v Sloveniji avtorice mag. Tanje Čelebič iz UMAR-ja.

Izobrazbena struktura delovno aktivnega prebivalstva (starih 25–64 let) se v Sloveniji izboljšuje. Nizek delež nizko izobraženih (osnovnošolska izobrazba ali manj) in visok delež srednješolsko izobraženih sta povezana predvsem z visoko vključenostjo mladih in odraslih v srednješolsko izobraževanje, visok pa je tudi delež vključenih v terciarno izobraževanje. Izboljšanje izobrazbene strukture delovno aktivnega prebivalstva je povezano tudi z demografskim učinkom in odhodom starejših, manj izobraženih skupin prebivalstva v pokoj ter prehajanjem mlajših, bolj izobraženih, v zaposlitev.

Kljub razmeroma dobri izobrazbeni strukturi delovno aktivnega prebivalstva v Sloveniji pa so opazne razlike glede na spol, starost, dejavnost in poklicno strukturo prebivalstva.

Vsebina celotnega prispevka je dostopna na [spletni strani](#), vabljeni pa tudi k branju drugih prispevkov v InfO-mozaiiku.

Erika Brenk (erika.brenk@acs.si), ACS

Begunci pred vrati ali temeljne vrednote na preizkušnji

V četrtek, 23. junija, je bila v Knjižnici Otona Župančiča v Ljubljani okrogla miza, ki jo je organizirala in moderirala Slavica Borka Kucler, prof. filozofije, novinarka, (so)avtorica publikacij in izvajalka delavnic za kakovostno sožitje v večkulturnem okolju, organizatorka in sodelavka Svetovnega etosa, v okviru katerega je tudi potekala okrogla miza.

Izhodišče razprave so bile temeljne vrednote svetovnega etosa: nedotakljivost (svetosti) življenja, dostojanstva človeka in zlatega pravila. Vprašanja so se osredotočala na problematiko trenutne begunske situacije v Sloveniji in svetu.

Na okrogli mizi smo sodelovali naslednji strokovnjaki različnih strok, raziskovalci, humanitarni delavci in ljudje z izkušnjami pri delu z migranti: dr. Anica Mikuš Kos, ustanoviteljica Slovenske filantropije, pedopsihiatrinja ter avtorica programov psihosocialne pomoči otrokom-žrtvam vojnega nasilja; Imre Jerebic, generalni tajnik

Slovenske Karitas, ki se že več desetletij ukvarja s pomočjo beguncem in begunkam; dr. Dragan Petrovec z Inštituta za kriminologijo pri Pravni fakulteti Univerze v Ljubljani, publicist; dr. Rok Svetlič, filozof s Fakultete za humanistične študije Univerze na Primorskem, ter avtorica članka, antropologinja, raziskovalka begunskih študij in migracij ter soavtorica izobraževalnih programov za vključevanje migrantov v družbo.

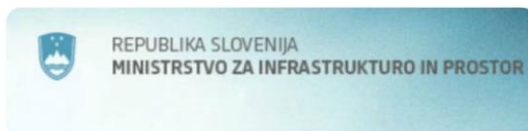
Posnetek okrogle mize si lahko ogledate [tukaj](#).

Dr. Natalija Vrečer (natalija.vrecer@acs.si), ACS

Vabilo na razširjeno usposabljanje za trajnostni razvoj in prehod v zeleno gospodarstvo v povezavi s podnebnimi spremembami

V okviru projekta, ki ga je omogočilo [Ministrstvo za okolje in prostor](#), ACS organizira *Razširjeno usposabljanje za trajnostni razvoj in prehod v zeleno gospodarstvo v povezavi s podnebnimi spremembami*.

Izobraževanje je namenjeno vsem, ki delujejo na področju izobraževanja odraslih, investitorjem, odločevalcem in pripravljavcem strateških razvojnih dokumentov ter predstavnikom medijev. Potekalo bo v sklopih od 12. do 29. septembra 2016. Udeležba je brezplačna in ovrednotena z 2,5 točke. Več informacij najdete v [vabilu](#).

Na voljo je še nekaj prostih mest. Izpolnjeno [prijavnico](#) pošljite na e-naslov damjana.urh@gmail.com. Za dodatne informacije se lahko obrnete na dr. Nevenko Bogataj, ACS, tel 01/58 42 579.

Mateja Pečar (mateja.pecar@acs.si), ACS

Vabilo na Usposabljanje za vrednotenje in priznavanje znanj Romov in Rominj

Na ACS pripravljamo usposabljanje, ki bo v petek, 7. 10., in ponedeljek, 10. 10. 2016. Vsebine usposabljanja se bodo osredotočale na analizo izobraževalnih potreb odraslih Romov in Rominj, zato so kot predavatelji povabljeni tudi predstavniki romske skupnosti.

Glavni poudarek bo na procesu vrednotenja in priznavanja znanj za to ciljno skupino, vključno z dobrimi praksami vrednotenja in priznavanja znanj za Rome in Rominje, in na izmenjavi izkušenj na tem področju, ki jih bodo posredovali tudi predstavniki ljudskih univerz.

Več informacij dobite na spodnjem e-naslovu oz. telefonu (01)58 42 580.

Natalija Vrečer (natalija.vrecer@acs.si), ACS

MEDNARODNA DEJAVNOST

Generalna skupščina EAEA 2016 in Letna konferenca EAEA »Innovation in European Adult Education«

[EAEA](#) (Evropsko združenje izobraževalcev odraslih) je 28. in 29. junija organiziralo generalno skupščino v Bruslju v Belgiji. Skupščino je povežalo še z letno konferenco EAEA z naslovom *Innovation in European Adult Education*. Obeh dogodkov se je udeležilo okoli 100 udeležencev iz 35 držav (predstavnikov članic in gostov). Kot predstavnik ACS sem bil avtor edini prisoten na dogodkih od članic EAEA iz Slovenije.

V torek, 28. junija, je potekala generalna skupščina EAEA, na kateri je uvodna plenarna govornica Dana Bachmann iz DG EMPL Evropske komisije na kratko predstavila stanje in izzive na področju izobraževanja odraslih ter razvojne načrte Evropske komisije na tem področju v prihodnje.

Sledil je statutarni del skupščine, po odmoru pa strokovna razprava v treh tematskih sklopih:

- Naše leto izobraževanja odraslih – ideje, predlogi, načrti,
- Zaposlovanje, zmožnosti in izobraževanje odraslih,
- Mednarodno sodelovanje.

Prvi dan smo zaključili s svečano podelitvijo EAEA Grundvig nagrad za leto 2016. Več o nagrajencih si preberite v rubriki *Iz drugih virov* te številke.

V sredo, 28. junija, je sledila še Letna konferenca EAEA 2016 *Innovation in European Adult Education*. Osrednji del konference je bil namenjen predvsem predstavitev treh inovativnih projektov: prvega *Innovation in financial education for Young adults at risk*, drugega *Videos as an innovative tool for awareness raising about adult education* in tretjega *Action plan for Validation and non-formal adult education (AVA)*.

EUROPEAN ASSOCIATION FOR
THE EDUCATION OF ADULTS

Program je zaključila panelna razprava, ki jo je moderirala Gina Ebner s predstavniki različnih deležnikov na področju izobraževanja odraslih, kompetenc, zaposljivosti in trga dela. Program je uradno zaključil predsednik EAEA Per Paludan Hansen.

Več o dogodkih obeh dneh si preberite v [daljšem članku](#).

Vse predstavitve in poročila bodo dostopna tudi na spletnih naslovih EAEA [tukaj](#) in [tukaj](#).

Mag. Andrej Sotošek (andrej.sotosek@acs.si), ACS

Srečanje skupine za evropske kazalnike v izobraževanju

Člani Stalne skupine za kazalnike in ciljne vrednosti (SGIB) pri Evropski komisiji (EK) smo se na 41. zaporednem sestanku zbrali 7. in 8. junija v Bruslju. V uvodnem delu nam je EK predstavila pomembno novo Sporočilo [New Skills Agenda for Europe](#) (javno objavljeno 10. junija), ki v letih 2016 in 2017 prinaša deset akcij. Te bodo zagotavljale ustrezne spretnosti ter opozarjale na njihov pomen za krepitev človeškega kapitala, zaposljivost evropskega prebivalstva in konkurenčnosti Unije. Med že objavljenimi akcijami je tudi t. i. *Skills Guarantee*, namenjena odraslim.

Pomembna točka dnevnega reda je bil [Monitor izobraževanja in usposabljanja 2016](#), ki bo izšel 7. novembra. Že lani so predstavniki EK to letno poročilo o napredku izobraževalnih sistemov prikazovali tudi na nacionalni ravni, med drugimi v Sloveniji, letos pa bo podobno. Tokratna izdaja Monitorja bo v veliki meri posvečena družbenim spremembam ter njihovem vplivu na izobraževalne sisteme. Monitorju, ki poleg evropske perspektive prostor namenja tudi kratkim nacionalnim poročilom, bo dodano tudi vizualizacijsko orodje za primerjave v času in med državami.

Med teme, ki smo jih na sestanku obravnavali, sodijo tudi dosežki in načrti agencij, kot so Eurostat, Eurydice, CEDEFOP, ETF, CRELL/IPTS, UNESCO in OECD, ki si za EK oziroma skupaj s Komisijo prizadevajo za zagotavljanje dobre podatkovne podpore političnim odločitvam v izobraževanju. Kljub obsežnemu delu ter številnim študijam in raziskavam, od katerih so nekatere postale že tradicionalne (npr. PISA), še vedno obstajajo podatkovne vrzeli, zato EK pripravlja analizo le-teh in načrtuje ukrepe za njihovo odpravljanje. Pogovarjali smo se tudi o dobro sprejeti mednarodni delavnici, ki je bila v začetku aprila na Nizozemskem na temo *Evidence and Data Informed Policy Making: Ways Forward*. Udeležila sta se je tudi slovenska predstavnika, Aleš Ojsteršek in Ksenija Bregar Golobič iz Urada za razvoj izobraževanja.

Pozornost smo namenili tudi podatkovnemu spremljanju integracije novih priseljencev v EU in prisluhnili informacijam predstavnikov Sveta Evrope o lingvistični integraciji ter medsektorske skupine za priseljence pri Direktoratu EK za notranje zadeve o težavah pri zbiranju relevantnih podatkov. Slednje želijo rešiti tudi z našo pomočjo, zato jih je zanimalo, kako se s tem spoprijemamo v naših državah.

Mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si), ACS

POMEMBNE PUBLIKACIJE

Končna različica UNESCO-vega *Priporočila o učenju in izobraževanju odraslih*

V preteklosti smo tudi v e-Novičkah obveščali o postopku prenove *Priporočila o razvoju izobraževanja odraslih*, ki ga je UNESCO izdal leta 1976. Pri pripravi novega Priporočila je s predlogi sodeloval tudi ACS.

Prenovljeni dokument, zdaj pod naslovom *Priporočilo o učenju in izobraževanju odraslih*, temelji na konceptu vseživljenjskosti učenja in opredeljuje tri domene IO – pismenost in temeljne spretnosti, nadaljevalno izobraževanje, usposabljanje in osebni razvoj ter izobraževanje in učenje za dejavno državljanstvo. Dokument je sprejela Generalna konferenca UNESCO na svojem 38. zasedanju, 3.–18. novembra 2015, in predstavlja najbolj posodobljen normativni instrument na svojem področju.

Te dni so nam iz Urada za UNESCO pri MIZŠ posredovali potrjeno končno različico Priporočila skupaj z dopisom Irine Bokove, generalne direktorice UNESCO. Bokova apelira na države članice, da v skladu z ustanovnimi akti

UNESCO v roku enega leta od sprejetja pristojne oblasti prevzamejo skrb za implementacijo določil omenjene strategije.

Priporočilo si lahko preberete [tukaj](#).

Mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si), ACS

Julijska številka revije ELM

Julijska številka revije [ELM – European Lifelong Learning Magazine](#) je sestavljena iz osmih kratkih videov o učenju, v katerih sodelujejo učeči se z Danske, Finske, iz Velike Britanije in s Portugalske. Skupna tema je živi in se uči (Live&Learn).

Vsaka država ima po dva videa, enega od izobraževalca, drugega od učečega se posameznika. Glavni namen videov je, da se javnosti predstavijo zgodbe učečih se, ki pričajo o pomembnosti učenja. Zgodbe izobraževalcev pa so namenjene izmenjavi dobrih praks med evropskimi izobraževalci.

[Tukaj](#) si lahko ogledate vseh osem navdihujočih zgodb učečih se.

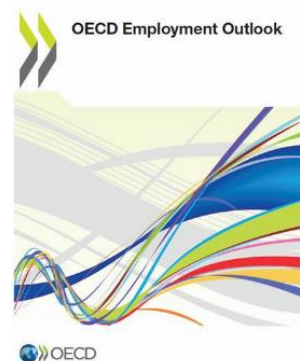
Neja Colja (neja.colja@acs.si), ACS

Izšla je publikacija OECD Employment Outlook 2016

Katere spretnosti in znanja potrebujejo zaposleni? Ali države storijo dovolj, da zaposleni lahko v celoti izkoristijo svoje spretnosti na delovnem mestu? Kakšni so kratkoročni učinki strukturnih reform na področju zaposlovanja? Kako odpraviti razlike med spoloma na trgu dela v razvijajočih se gospodarstvih? Eden izmed predlogov je celosten odziv politike na ta problem ...

[OECD Employment Outlook](#) ponuja poglobljen pregled najnovejših trendov na trgu dela in kratkoročnih obetov v državah OECD. Obravnava nedavna dogajanja na trgu dela s posebnim poudarkom na ranljivih skupinah mladih, ki niso ne v delovnem razmerju ne vključeni v izobraževanje ali usposabljanje. Analize in priporočila dopolnjuje tudi statistična priloga publikacije. Na voljo je v angleščini, nemščini in francoščini.

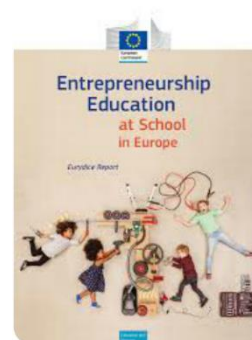

Simona Kavčič (simona.kavcic@acs.si), ACS

Podjetniško izobraževanje v evropskih šolah: Eurydice poročilo

Razvoj in spodbujanje podjetniškega izobraževanja je eden od ključnih ciljev politike EU in držav članic že več let. Podjetniško izobraževanje je bistveno ne le za oblikovanje mišljenja mladih, ampak tudi za zagotavljanje spretnosti, znanja in odnosa, ki so ključni za razvoj podjetniške kulture. Eurydice je zato izdal poročilo o podjetniškem izobraževanju z naslovom *Entrepreneurship education at school in Europe: Eurydice report*.

Poročilo zajema vse zadnje dogodke v zvezi s tem področjem v evropskih državah, sledi pa predhodnim Eurydice poročilom (2006, 2012). Poročilo med drugim obravnava tudi vključevanje podjetniškega izobraževanja v nacionalne šolske učne načrte in kaže učne rezultate pa tudi učni načrt začetnega in nadaljevalnega izobraževanja učiteljev. Na koncu ponuja tudi pregled elementov, ki jih imajo evropske države že vzpostavljene, pa tudi tiste, ki jih je treba nadalje razviti, da bi na tem področju lahko napredovali.

Poročilo je v tiskani obliki na voljo v naši [knjižnici](#), v e-obliki pa je prosto dostopno tudi [tukaj](#).

Simona Kavčič (simona.kavcic@acs.si), ACS

IZ DRUGIH VIROV

Dovolj za vse!

[Konferenca](#) s tem naslovom in podnaslovom *Skupnostno upravljanje z življenjskimi viri* je sporočala, da so številne suverene, aktivne in odgovorne skupnosti sprejele izziv nelahkega zagotavljanja materialne blaginje in dostopnosti informacij vsem svojim članom, s čimer nadaljujejo nekdanje modele upravljanja z naravnimi in drugimi viri v svojem okolju. [Umanotera](#), Slovenska fundacija za trajnostni razvoj, [Focus](#), društvo za sonaraven razvoj, Inštitut za politike prostora ([IPoP](#)) in Pravno-informacijski center nevladnih organizacij ([PIC](#)) so omenjeno konferenco na nacionalni ravni organizirali 17. junija 2016 v hotelu Lev v Ljubljani.

Udeležili so se je predstavniki občin, zadrug, podjetij, nevladnih organizacij in civilnih iniciativ, politični odločevalci na lokalni in državni ravni ter drugi zainteresirani za skupnostne projekte. Dogodka se je udeležila tudi dr. Nevenka Bogataj z ACS, in sicer z vidika trajnostnega razvoja, ki ga na ACS preučujemo in vpeljujemo v izobraževanje že od leta 2007. Posebej nas zanima socialni steber razvoja, zato sta pozornost izzvali pričakovanje prihodnjega dela (nadaljevanje z občinami) ter zaključki delavničnega dela konference, ki nadaljujejo misel [Znamenaj trajnosti](#) (2013), da za uveljavljanje trajnosti niso dovolj strateški dokumenti, državna vlaganja ali zgledi, ampak je treba načela, po kateri skupnost(i) deluje(jo), nenehno ozaveščati, udejanjati in tudi nadzorovati, če želimo ohraniti njeno/njihovo dolgoročno delovanje.

Iz novih navdihujočih primerov so bili na konferenci izluščeni dejavniki uspeha, isti kot jih srečamo v nekaterih dolgoletnih praksah, ki jih ACS koordinira (npr. [študijski krožki](#)). Z zadovoljstvom smo opazili tudi skladnost z novim izobraževalnim programom (Razširjeni program temeljnega usposabljanja za trajnostni razvoj), pri katerem je sodelovala tudi Umanotera. ACS bo program poskusno izpeljal že to jesen, zato vas k udeležbi v njem vabimo prav v tej številki.

Prispevke, fotografije in video posnetke predstavitev s konference *Dovolj za vse* najdete [tukaj](#).

Mateja Pečar (mateja.pecar@acs.si), ACS

Izšla je nova številka ADEES

Izšla je nova številka e-informativnega glasila ADS, ADEES. V njej si lahko preberete novice o preteklih dogodkih. Prav tako najdete informacije o razpravi na posvetu o terminoloških zagatah v strokovnem izrazju, ki so ga izpeljali v juniju, ter tudi o pripravi prihajajočega posveta *Izobraževanje odraslih v moji občini* v septembru.

Med drugim najdete tudi pregled prihajajočih dogodkov. V glasilu je zapis dr. Zorana Jelenca, ki piše o sliki Slovenije brez izobraževanja odraslih. Berete lahko tudi prispevek o srebrni ekonomiji in izobraževanju zanjo, ki ga je napisala Dušana Findeisen.

Celotno glasilo najdete [tukaj](#).

Neja Colja (neja.colja@acs.si), ACS

Podeljena je Grundtvig nagrada za leto 2016

EAEA je razglasila letošnje nagrajence Grundtvig nagrade za uspešne projekte na področju izobraževanja odraslih v letu 2016. Nagrajeni so bili kar trije projekti, in sicer z mednarodno, evropsko in nacionalno nagrado.

Letos je EAEA v ospredje postavila problem izobraževanja odraslih in beguncev, saj imajo izobraževalci odraslih pomembno vlogo pri njihovem uspešnem vključevanju v družbo.

Zmagovalec je projekt [St. Andrew's Refugee Services \(StARS\)](#) iz Egipta, ki ponuja izobraževanje, psihosocialno in pravno pomoč beguncem in migrantom. Cilj projekta je nabor znanja in spretnosti ter mreženje med učenci in delodajalci. Z evropsko nagrado je bil nagrajen projekt [TLC Pack](#) iz Nemčije, ki skrbi za potrebne jezikovne in medkulturne kompetence beguncev. Najboljši med nacionalnimi projekti pa je postal projekt [Integration and Development Center for Information and Research \(IDCIR\)](#) iz Ukrajine, katerega cilj je spodbujanje kulture in odprte komunikacije med izbranimi ciljnim skupinami.

Več o nagrajencih preberite [tukaj](#).

Priredila: Neja Colja (neja.colja@acs.si), ACS

Kako knjižnice podpirajo nacionalna prizadevanja za razvoj pismenosti – poročilo z delavnice

Aprila je Unescov inštitut za vseživljenjsko učenje ([Unesco Institute for Lifelong Learning](#) (UIL)) pripravil mednarodno delavnico, da bi odkril, kako lahko države kar najboljše izkoristijo knjižnični sistem za izboljšanje pismenosti. Delavnica je bila del prizadevanj za pomoč državam pri doseganju ciljev trajnostnega razvoja.

28 udeležencev z vseh koncev sveta je razpravljalo o načinih, na katere lahko države izkoristijo javne in druge knjižnice z vključevanjem dejavnosti, ki zadevajo pismenost.

Udeleženci so razvili 5 priporočil, kako lahko vlade povečajo vlogo knjižnic pri pismenosti:

- Vključiti knjižnice v politični dialog glede pismenosti in zagotoviti, da so knjižnice sestavni del strategije in prizadevanj lokalnih in nacionalnih pismenosti.
- Omogočiti knjižnicam zagotavljati ustrezno okolje za vse: za razvoj, krepitev in ohranjanje pismenosti v okviru vseživljenjskega učenja.
- Zagotoviti, da se knjižnice vključujejo in imajo znanje in vire za zagotavljanje ustreznih gradiv pismenosti v prijetnem prostoru za marginalizirane, ranljive in manjšinske jezikovne skupine.
- Institucionalizirati profesionalizacijo in vlagati v stalno usposabljanje za vse knjižnično osebje.
- Zbirati in analizirati podatke, ki jih priskrbijo knjižnice za boljše utemeljeno oblikovanje politike in usklajevanje različnih prizadevanj pismenosti različnih interesnih skupin.

Poročilo delavnice je prosto dostopno na 17 straneh [tukaj](#).

Simona Kavčič (simona.kavcic@acs.si), ACS

Umrla je Tilka Blaha

Pred kratkim smo izgubili še eno od zaslužnih iz vrste tistih, ki so orale ledino na področju izobraževanja odraslih v Sloveniji. Tilko Blaha, nekdanjo predsednico Zveze delavskih univerz Slovenije.

Med tistimi, ki so takoj po drugi svetovni vojni delovali na področju izobraževanja odraslih, je bila ena najbolj aktivnih Tilka Blaha. S srcem in dušo se je posvetila tej dejavnosti, ki jo v teh zgodnjih obdobjih razvoja andragogike pri nas lahko označimo predvsem kot kulturno in prosvetiteljsko delo. Tilka Blaha je tudi kasneje, ves čas svojega aktivnega obdobja pred upokojitvijo, delovala na vodstvenih položajih tako v izobraževanju odraslih kot tudi v dejavnostih za razvoj človekovih pravic. Tako je seveda bila tudi med pobudniki, ustanovitelji in nosilci ADS, njegov razvoj pa je aktivno spremljala tudi kasneje, vse do danes. Bila je ena od predsedujočih v ADS v prvih desetih letih njegovega delovanja, a tudi ko ni bila nosilka najvišje društvene funkcije, je tesno sodelovala z društvom in pospeševala njegovo povezovanje z drugimi sorodnimi organizacijami. To so ji omogočali položaji, ki jih je zasedala bodisi v Zvezi delavskih univerz Slovenije bodisi v kulturno-prosvetnih organizacijah (tedanji Zvezi Svobod in prosvetnih društev) bodisi v Zvezi sindikatov Slovenije. Povsod, kjer je delovala, je delovala v korist razvoja izobraževanja odraslih in si prizadevala, da je ADS dobivalo družbeno veljavo in podporo. Tilka Blaha je bila eden tistih stebrov, brez katerih ne bi bilo mogoče zgraditi ADS-a in ki so mu postavili temelje za vse njegovo nadaljnje delovanje. Poznala je svetovna spoznanja andragogike in izobraževanja odraslih ter jim sledila, kolikor je bilo v danih razmerah pri nas mogoče.

Zato smo ji med prvimi podelili naziv častne članice ADS.

Imeli smo srečo, da smo v ADS imeli tako razgledano, sposobno in delovno osebo, kot je bila Tilka Blaha. Z njenim delom smo v njenem času dosegali visoko raven strokovnosti na področju izobraževanja odraslih v Sloveniji, z njim je pretkan ves naš nadaljnji razvoj na tem področju. Zato jo bomo ohranili v lepem in trajnem spominu.

Dr. Zoran Jelenc (zoran.jelenc@guest.arnes.si), ADS

Julijski tematski teden je bil posvečen učenju na delovnem mestu

EPALE je v juliju v središče postavil učenje na delovnem mestu, ki predstavlja pomemben vidik izobraževanja odraslih. Koristno je tako za zaposlene kot za delodajalce, saj izboljšuje konkurenčnost in produktivnost.

S pomočjo grafične predstavitev in v obliki video prispevka smo vam prikazali tako imenovani model 70 : 20 : 10, ki je eden od najbolj priljubljenih modelov za razvoj osebja. Ta pravi, da kar 70 % učenja izhaja iz delovnih izkušenj, 20 % iz učenja od ljudi, kot so na primer vzorniki, trenerji ali nadrejeni, preostalih 10 % pa predstavlja učenje med formalnim usposabljanjem, v obliki usposabljanj, predavanj, študija gradiv.

Tudi v okviru tega tematskega tedna smo za vas zbrali številne zapise v obliki spletnih dnevnikov in vire iz vse Evrope. Še vedno ste vabljeni, da si jih ogledate na platformi.

Maruša Bajt (marusa.bajt@cmeplus.si), CMEPIUS

Za nami je spletni seminar EPALE: Kako pripraviti in objaviti vsebine na EPALE?

Na prvi julijski dan je Nacionalna podporna služba EPALE organizirala spletni seminar, v okviru katerega smo se naučili, kako pripraviti in objaviti vsebino na EPALE.

Seminar je bil namenjen novim uporabnikom platforme in je potekal v videokonferenčni okolju VOX, ki omogoča tako video kot avdio spremljanje seminarja in daje možnost neposredne interakcije med predavateljem in udeleženci seminarja.

Ključne značilnosti EPALE

EPALE je spletna platforma za izobraževanje odraslih v Evropi.

<https://ec.europa.eu/epale/si>

- Mesto srečevanj dobrih praks
- Center obveščanja o aktualnih temah
- Priložnost za brezplačno promocijo

Po uvodnih teoretičnih osnovah je sledila praktična predstavitev dela na platformi. V okviru seminarja so se uporabniki naučili objaviti novico in dogodek ter se seznanili tudi z drugimi vsebinami, ki jih lahko prispevajo oziroma najdejo na platformi.

Če ste tokratni spletni seminar zamudili, si lahko posnetek ogledate [na tej povezavi](#).

Kljub počitniškim mesecem vas vabimo, da še naprej spremljate platformo EPALE, našo Facebook stran (EPALE Slovenija) ter Twitter račun (@EPALE_SI), kjer objavljamo aktualne novice s področja izobraževanja odraslih.

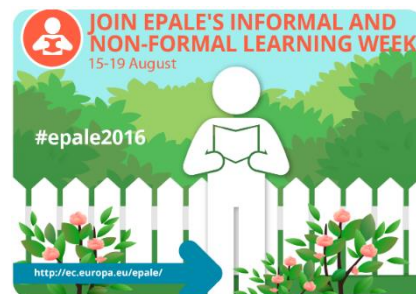
Maruša Bajt (marusa.bajt@cmeplus.si), CMEPIUS

Kaj nas čaka na EPALE?

Pred nam so avgustovski dnevi, ki jih marsikdo izkorišča za udejstvovanje v počitniških aktivnostih, ki so hkrati lahko tudi priložnost za neformalno in priložnostno učenje.

Prav tej tematiki bo posvečen tudi EPALÉ tematski teden, ki bo potekal med 15. in 19. avgustom. Nacionalne podporne službe EPALÉ iz vse Evrope že pridno zbiramo gradiva, ki vam jih bomo predstavili v okviru tokratnega tematskega tedna.

Vsebine lahko prispevate tudi sami. Opišite svojo izkušnjo z neformalnim oziroma priložnostnim učenjem, objavite novico, povabite bralce na dogodek, ki ga organizirate, ali pa prispevajte vir, ki je nastal v okviru vaših učnih aktivnosti. Če še niste aktiven uporabnik EPALÉ, je morda zdaj pravi čas, da se registrirate in oddate svoj prvi prispevek. Če bi pri oddaji prispevka ali registraciji naleteli na težave, lahko vaša vprašanja naslovite na Nacionalno podporno službo EPALÉ oziroma koordinatorico na spodnji naslov.

Maruša Bajt (marusa.bajt@cmeplus.si), CMEPIUS

KOTIČEK JE VAŠ

Zaključek programov Univerze za tretje življenjsko obdobje Kočevje

Na Ljudski univerzi Kočevje ([LUK](#)) smo maja zaključili študijske programe Univerze za tretje življenjsko obdobje, ki jih izvajamo in financiramo s pomočjo naše Občine Kočevje. Zaključna študijska aktivnost je bila izvedba strokovne ekskurzije in je povzeta pod naslovom *Iz preteklosti za prihodnost: Etnološke prireditve – Zakaj in kako?*

Cilj je bil v teoriji in praksi spoznati etnološke prireditve kot način ohranjanja dediščine in promocije lokalnega okolja. Pri tem so udeleženci na primerih spoznavali »zakaj in kako« izvesti etnološke prireditve ter se seznanili z vidiki predstavitve navad in običajev, delovnih opravil, prazničnih šeg in šeg življenjskega kroga v širšem slovenskem prostoru.

Osrednji del študijskega krožka je predstavljala raziskava o Ziljski dolini, kjer smo si na binkoštni ponedeljek ogledali ziljsko štehvanje s prvim rajem pod lipo. S pridobljenimi spoznanji se udeleženci znajo aktivno vključevati v pripravo etnoloških prireditev v lastnem okolju. Tako prispevajo k boljši institucionaliziranim oblikam prezentiranja izročila.

Podrobnejši pregled vseh študijskih aktivnosti najdete na [spletnih straneh Univerze za tretje življenjsko obdobje Kočevje](#). Prisrčno pozdravljam članice in člane, želim prijetne poletne počitnice, že zdaj pa Vas vabimo v naš jesenski študijski krog.

Majda Valda (majda.valda@lu-kocevje.si) in Mihael Petrovič ml.

Zaključna konferenca projekta Zdravko

V petek, 17. junija 2016, je v Kulturnem centru Kočevje potekala [zaključna konferenca projekta Zdravko](#), kjer smo vsem deležnikom in širši javnosti predstavili aktivnosti, rezultate in smernice projekta, ki so nastali v leto in pol trajajočem obdobju.

Uvodni del sta prevzeli direktorica [LUK](#) in koordinatorica projekta. S svojimi prispevki pa so se zvrstili tudi drugi deležniki, ki so bili aktivno vključeni v projekt. Svoj pogled so prispevali ravnatelji, učitelji in nenazadnje tudi učenci partnerskih osnovnih šol, ki so s svojimi nastopi prireditev obogatili. Prireditev se je pričela z nastopom učenek, ki so zapele pesem *Zdravko*, in zaključila z nastopom učencev, ki so zapeli pesem *Sadje in zelenjava pesem je prava*.

Dogodek sta uspešno in z veliko mero profesionalnosti izpeljala Žiga Murn Lindič, učenec OŠ Zbora odposlancev Kočevje, in Špela Vovko, učiteljica na OŠ Ob Rinži Kočevje. Po uradnem delu prireditve je sledila pogostitev v predprostoru KC Kočevje.

Projekt Zdravko od januarja 2015 do avgusta 2016 s sofinanciranjem Evropske unije izvaja Ljudska univerza Kočevje.

Vabljeni k ogledu filma o zaključni konferenci projekta Zdravko na [spletni povezavi](#).

Sonja Hribar (sonja.hribar@lu-kocevje.si), LU Kočevje

POSVETI, KONFERENCE

3. baltska in 17. nordijska konferenca o pismenosti (7th Nordic Literacy Conference)

Finska, Turku/Åbo

Avgusta na Finskem pripravljajo konferenco na temo Ustvarjanje pomena – pismenost v akciji (Making meaning – literacy in action). Gre za Baltsko/Nordijsko konferenco, ki poteka vsako drugo leto. Konferenco pripravlja FinRA (Finnish Reading Association), finsko bralno združenje. Več o dogodku si preberite [tukaj](#).

8 evropska ESREA raziskovalna konferenca: Razmišljajmo o vlogah izobraževanja odraslih v prihodnosti: vprašanja moči in virov ustvarjalnosti (The 8th European ESREA Research Conference: Imagining diverse futures for adult education: questions of power and resources of creativity)

Irska, Maynooth

Velika mednarodna konferenca o izobraževanju in učenju odraslih bo združila raziskovalce in strokovnjake iz Evrope in širše, da bodo razpravljali o učenju, moči in ustvarjalnosti.

Konferenco pripravlja Evropsko združenje za raziskave o izobraževanju odraslih (ESREA). Več o konferenci najdete [tukaj](#).

IMAGINING DIVERSE FUTURES
FOR ADULT EDUCATION:
QUESTIONS OF POWER AND
RESOURCES OF CREATIVITY

Posvet Izobraževanje odraslih v moji občini

Slovenija, Ljubljana (MIZŠ)

Med novembrom 2014 in junijem 2015 je ADS v sodelovanju z ACS organiziral [šest fokusnih razprav](#), ki so se posvečale pomenu izobraževanja odraslih v slovenskih občinah.

Rezultati preteklega dela bodo predstavljeni v okviru posveta, ki je hkrati tudi ena redkih priložnosti za usklajevanje interesov države na eni strani in lokalne skupnosti na drugi. Na posvet so vabljeni župani in podžupani, hkrati pa tudi sodelavci in predstavniki tistih organizacij občine, ki bi jih teme posveta zanimala. Prijave na posvet, ki ga organizira ADS ob podpori MIZŠ ter Skupnosti slovenskih občin sprejemajo do 5. septembra 2016, več podatkov in prijavnico pa najdete [tukaj](#).

Dnevi slovenskih svetovalnih središč 2016

Slovenija

Vsako leto že tradicionalno potekajo Dnevi slovenskih svetovalnih središč. Potekajo tretji ali četrti teden v septembru, v času, ko se odrasli odločajo za vpis v izobraževanje. Poglavitni namen je promocija formalnih in neformalnih izobraževalnih programov v lokalnih okoljih, kjer svetovalna središča delujejo. Več o Dnevih si preberite [tukaj](#).

Informiranje in Svetovanje
v Izobraževanju Odraslih

1. nacionalna znanstvena konferenca Raziskovanje v vzgoji in izobraževanju danes?

Slovenija, Ljubljana (Večna pot 113, Ljubljana)

Pedagoški inštitut, v sodelovanju s Slovenskim društvom raziskovalcev na področju edukacije (SLODRE), organizira nacionalno konferenco,

katere cilj je diseminacija rezultatov raziskav ter izmenjava izkušenj, identifikacija ključnih problemov, izzivov in ovir v vzgoji in izobraževanju ter spodbujanje in razvoj raziskovanja nasploh. Konferenca je namenjena raziskovalcem, snovalcem politik in pedagoškim delavcem na širšem vsebinskem področju vzgoje in izobraževanja.. Več o konferenci in lokaciji dogodka najdete [tukaj](#).

16. Festival za tretje življenjsko obdobje (F3ŽO)

Slovenija, Ljubljana (Cankarjev dom)

F3ŽO je edinstvena prireditev za starejše v Sloveniji in največja tovrstna prireditev v Evropi. Ustvarja prostor za sodelovanje med generacijami, civilno

družbo, prostovoljnimi organizacijami, gospodarskimi, akademskimi in političnimi sferami ter s tem po svojih močeh prispeva k trajnostnim medgeneracijskim rešitvam. Na njem se, tako kot že vrsto let, predstavlja tudi ACS. Več o festivalu najdete [tukaj](#).

20. Andragoški kolokvij

Slovenija, Ljubljana

Andragoški kolokvij, ki ga organizira ACS, bo letos potekal na temo spretnosti odraslih. Strokovnjaki bodo soočili svoje poglede na stanje na področju (glede na rezultate raziskave PIAAC) ter razmišljali o viziji. Podrobnosti sledijo, spremljajte pa nas na [spletni strani](#).

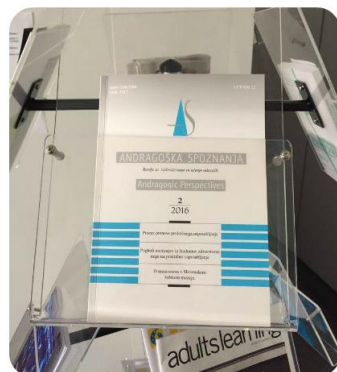

Nova številka revije *Andragoška spoznanja* posvečena mentorstvu

Mentorstvo je pomembna oblika izobraževanja ter prenosa znanja in izkušenj. Ni nekaj novega, pač pa njegova dolga tradicija sega že v antiko. Nekatere njegove značilnosti so se ohranile do danes, na primer, da je »mentorstvo povezano z dialogom, razvijanjem posameznika, njegovega samozavedanja, kritičnosti, da je mentorstvo vodenje osebe v lastno kariero.«

Druga letošnja številka revije *Andragoška spoznanja* prinaša zanimive prispevke, povezane z mentorstvom. Beremo pa lahko tudi o procesu prenove praktičnega usposabljanja, o neoliberalizmu, oceni doktorskega dela z naslovom *Evropeizacija in priznavanje rezultatov učenja*. Ne manjka niti knjižna recenzija ... Več si preberite v novi številki Andragoških spoznanj, ki je na voljo tudi v naši [knjižnici](#).

Simona Kavčič (simona.kavcic@acs.si), ACS

Nova številka revije *Sodobna pedagogika*

Nova, tematska številka revije *Sodobna pedagogika* prinaša vprašanja izobraževanja učiteljev za delo v kulturno in jezikovno homogenih oddelkih. Vprašanje je v zadnjem letu postalo še aktualnejše zaradi prihoda številnih migrantov in beguncev z Bližnjega vzhoda.

Številko uvaja prispevek o izobraževanju učiteljev za poučevanje v kulturno in jezikovno heterogenih oddelkih, ki mu sledijo prispevki o medkulturnih kompetencah učiteljev, potrebi po izobraževanju učiteljev in številni drugi. Najdete jo tudi na naših policah.

Simona Kavčič (simona.kavcic@acs.si), ACS

Izšla je junijska številka revije *ETF*, Evropske fundacije za usposabljanje.

Kaj ima povedati Jordi Curell, direktor enote Mobilnosti delovne sile pri Generalnem direktoratu za zaposlovanje, socialne zadeve in vključenost? Odgovor ponuja intervju z njim v novi številki revije *Live&learn*, News and views from across the ETF community. Prebere pa lahko še o sistemu kvalifikacij, o vrednotenju spretnosti in zakaj je priznavanje pomembno ...

Četrtnik Evropske fundacije za usposabljanje (ETF – European Training Foundation) omogoča vpogled na različna področja dela te

agencije Evropske unije in prinaša različne zgodbe o poklicnem izobraževanju (VET) in zaposlovanju iz sosednjih državah Evropske unije.

Revijo lahko beremo v angleščini, francoščini ali ruščini. Angleška različica revije je na voljo v naši knjižnici.

Simona Kavčič (simona.kavcic@acs.si), ACS

Nova številka revije *International review of education*

Izšla je nova številka revije *International Review of Education*, ki jo izdaja Unescov inštitut za vseživljenjsko učenje. V njej najdemo tudi prispevek o pismenosti, ki je z objavo rezultatov raziskave PIAAC trenutno vroča tema tudi v Sloveniji. V članku se avtorica sprašuje, kako motivirati odrasle, da bi se vključili v izobraževanje in v njem tudi ostali.

V reviji najdemo še številne druge prispevke, izvod pa je na voljo tudi v naši knjižnici.

Simona Kavčič (simona.kavcic@acs.si), ACS

Novo v knjižnici

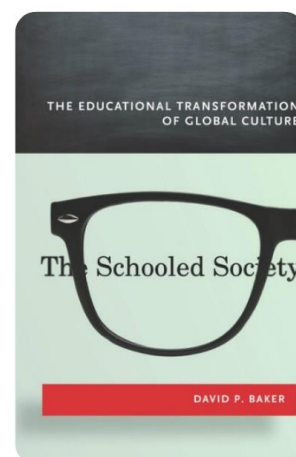
The schooled society: the educational transformation of global culture

Kako izobraževanje vpliva na druge velike družbene sile, kot so gospodarstvo, politika in religija? Publikacija *The schooled society: the educational transformation of global culture* osvetljuje, kako je množično izobraževanje dramatično spremenilo podobo družbe in človekovega življenja.

Še pred 150 leti je bila večina svetovnega prebivalstva nepismena. Danes je 20 odstotkov svetovne populacije vključenih v neko obliko visokošolskega izobraževanja. Kakšne so posledice tako obsežne spremembe? Avtor publikacije David Baker pravi, da je t. i. izobraževalna revolucija spremenila naš svet v šolano družbo, tj. družbo, ki jo aktivno ustvarja in definira izobraževanje.

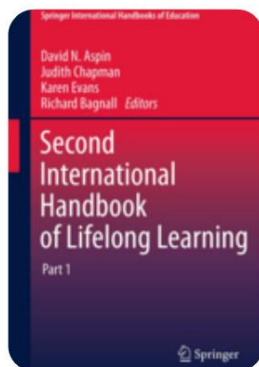
Publikacija prikazuje, kako množično izobraževanje vpliva na družbo in kulturno na splošno. Spreminja se dinamika socialne mobilnosti, merjenje inteligence, vrednote, ki jih spodbujamo ...

Simona Kavčič (simona.kavcic@acs.si), ACS

Bogastvo naših knjižnih polic

Mednarodni priročnik o vseživljenjskem učenju

Druga izdaja mednarodnega priročnika o vseživljenjskem učenju ([Second international handbook of lifelong learning](#)) je obsežna, inovativna in mednarodna v obsegu, nalogah in ciljih. Bralcu ponudi novo kritično presojo teme vseživljenjskega učenja. Gre za temeljito in znanstveno delo z globokimi in obsežnimi vplivi na prihodnost izobraževalnih institucij vseh vrst v zasnovi, načrtovanju in izvajanju pobude za vseživljenjsko učenje.

Priročnik priznava potrebo po korenitih spremembah v izobraževanju in po ključnih ciljih za izobraževanje, gospodarski napredek in socialno vključenost. Uredniki in avtorji se opirajo na politične analize, konceptualno mišljenje in ustaljeno prakso v prizadevanjih za vseživljenjsko učenje, s tem pa poskušajo osredotočiti pozornost bralcev na številna vprašanja in odločitve, ki jih je treba obravnavati, če želimo, da vseživljenjsko učenje postane realnost za vse nas. Knjiga v dveh delih vas čaka na naših policah.

Več o knjigi si preberite v [EPALE viru](#).

Simona Kavčič (simona.kavcic@acs.si), ACS

Za obisk knjižnice se uporabniki predhodno dogodite po telefonu, e-pošti ali Facebooku. Skupaj bomo našli termin, ki vam ustreza.

Založnik: Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana | V. d. izvršne urednice: Simona Kavčič (T: 01 5842 575, E: simona.kavcic@acs.si) | Odgovorna urednica: mag. Zvonka Pangerc Pahernik (T: 01 5842 567, E: zvonka.pangerc@acs.si) | Drugi člani uredniškega odbora: mag. Andrej Sotošek, direktor ACS, dr. Tanja Možina, mag. Tanja Vilič Klenovšek in mag. Margerita Zagmajster | Jezikovni pregled: Simona Kavčič | Računalniška postavitev: Simona Kavčič | Korektorici: Erika Brenk, mag. Zvonka Pangerc Pahernik | Oblikovanje: Larisa Hercog

ISSN 1855-5942 | Številke je mogoče prebrati na: <http://www.acs.si/e-novicke>.

Izdajo glasila e-Novičke denarno omogoča Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.